

Handläggare
Linda Lantz
Telefon: 08-508 01 449

Till
Rinkeby-Kista Stadsdelsnämnd
2018-04-26

Förslag till reviderade riktlinjer gällande ledsagning och ledsagarservice

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Brännström
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till reviderade riktlinjer gällande ledsagning enligt socialtjänstlagen (SoL) och ledsagarservice enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I budget för 2017 gavs socialnämnden i uppdrag att utreda en mer flexibel bedömning och användning av ledsagartimmar och hantering av omkostnader i samband med ledsagning.

Det blir med förslaget möjligt att göra andra aktiviteter än de som nämns i biståndsbeslut eller beställning. Målet med insatsen ska dock uppfyllas - delaktighet i samhället. Enskilda med beslut om insatsen har rätt till ersättning för omkostnader för ledsagaren med upp till 300 kronor per månad. Förvaltningen ser positivt på förslaget som innebär möjlighet både till ökad flexibilitet i användandet av beviljad insats för den enskilde men även flexiblare bedömningar för myndighetsutövaren. Förvaltningen beräknar dock att förslaget kommer att innebära ökade kostnader för insatserna ledsagare och ledsagarservice.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till reviderade riktlinjer gällande ledsagning enligt socialtjänstlagen (SoL) och ledsagarservice enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Yttrande har begärts från samtliga stadsdelsnämnder i Stockholms stad, stadsledningskontoret (SLK), HSO Stockholms stad, Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, Kommunstyrelsens råd för mänskliga rättigheter samt Äldrenämnden.

I budget för 2017 gavs socialnämnden i uppdrag att utreda en mer flexibel bedömning och användning av ledsagartimmar och hantering av omkostnader i samband med ledsagning. Insatsen regleras i stadens riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning (antagna av KS april 2002, reviderade av KF februari 2012). Syftet med riktlinjer är att säkerställa rättssäkerheten och lika behandling över staden. Remiss bifogas som bilaga.

Ärendet

De förändringar som föreslås utgår ifrån uppdraget gällande en mer flexibel bedömning och användning av ledsagartimmar och hantering av kostnader. Det föreslås även vissa revideringar för att uppfylla idag gällande lagstiftning och rättspraxis inom området. Ärendet sammanfattas nedan.

Ledsagning syftar till delaktighet i samhället

I förslaget lyfts exempel på vilken typ av fritidsaktiviteter t.ex. ridning, som insatsen kan användas till. Aktiviteter som t.ex. att göra inköp, kan ingå i ledsagning om det är ett led i att komma ut i samhället bland andra människor. Det framgår att beviljade timmar får användas inom ramen för de behov som beslut om insatsen avser. Det gör det möjligt att göra andra aktiviteter än de som nämns i biståndsbeslut eller beställning. Målet med insatsen ska dock uppfyllas - delaktighet i samhället.

Beslut och användande av timmar

Insatsen ska beviljas i ett angivet antal timmar per månad. Den enskilde har därefter enligt förslaget rätt att föra över timmar från en månad till nästkommande månader. Ramen för detta är tre månader, därefter påbörjas en ny tremånadersperiod.

Ersättning för omkostnader för ledsagare

Idag har staden ett schablonersättningssystem där det betalas ut 6 kronor per utförd timme. Ersättning för omkostnader för ledsagare kan inte ingå som en del i själva insatsen (*Högsta förvaltningsdomstolen 2011 ref 8*). Det föreslås att beslut om

omkostnadsersättning för ledsagare fattas enligt 4 kap 2 § SoL och verkställs i förhållande till visade omkostnader. Enskilda med beslut om ledsagning eller ledsagarservice har rätt till ersättning för omkostnader för ledsagaren med upp till 300 kronor per månad. Omkostnadsersättningen får användas flexibelt under tre månader men endast för ordinarie omkostnadsändamål.

Förslaget tar även upp möjliggörandet av en mer kostsam aktivitet. Efter en individuell behovsprövning enligt 4 kap 1 § SoL kan den enskilde 1-2 gånger per år beviljas omkostnadsersättning för ledsagaren för att göra en mer kostsam aktivitet t.ex. en konsert. Beställaren betalar omkostnadsersättningen till utföraren som ersätter ledsagaren.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning äldre, funktionsnedsättning samt socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på förslaget som innebär möjlighet både till ökad flexibilitet i användandet av beviljad insats för den enskilde men även flexiblare bedömningar för myndighetsutövaren. Dessutom innebär förslaget ökade möjligheter för utföraren att tillmötesgå önskemål och anpassa insatsen efter omständigheter som påverkar t.ex. sjukdom, väder och årstid.

Förslaget gällande förändring av omkostnadsersättningen bedöms öka rättssäkerheten och säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan genomföra aktiviteter som andra utan extra merkostnader. Förvaltningen önskar ett förtydligande av skrivelsen *ordinarie omkostnadsändamål* då detta ger utrymme för tolkningar vilket riskerar att resultera i skillnader i bedömningar för enskilda medborgare.

Förvaltningen beräknar att förslaget kommer att innebära ökade kostnader för insatserna ledsagare och ledsagarservice. Idag har förvaltningen en schablonkostnad på ca 135 000 kronor per år för omkostnader för ledsagare. Med förslagets 300 kronor per månad beräknas kostnaden till ca 518 000 kronor per år. Förslaget innebär även ökade personalkostnader för handläggning av biståndsbeslut och ekonomihandläggning för omkostnader.

Bilagor

1. Förslag riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice
2. Tjänsteutlåtande Förslag till reviderade riktlinjer gällande ledsagning och ledsagarservice. Socialförvaltningen